

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv, De Fortitvdine Et Constantia Christiana Libri Tres

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 3. Mortem propinquorum tolerare fortiter excelsi est animi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49140](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49140)

gaudet, amatque sponſa. Flores, inquit, apparuerunt in terrâ, & tempus putationis aduenit. Sunt illi Iuuentutis floſculi, qui dum apparere, atque erumpere geſtiunt, ſubito amputantur; bene habet, quod amicâ, id eſt diuinâ manu.

§. 3.

Mortem propinquorum tolerare fortiter excelsi eſt animi.

CHryſoſtomus, os illud aureû, è quo tot emanant oracula, quot verba; Parentum in filios caritatem, & pronam illam in sanguine iunctos propenſionem, appellare ſolebat: *quandam Naturæ tyrannidem*, quam fere vix exuas, vix abijcias, niſi cum vitam ipſe depoſueris.

Hor. 28. ad pop.

Vis illius tyrannidis, & natiuæ

G 2

ſerui-

seruitutis potissimum eminet, cum parēti filium, amicum amico subduxeris; quod à morte fieri solet; tum enim vel maximè hominem inuadit, implicat, & captum tenet impotens amor; atque in varias passiones agit, potenti tyrannide, æstuque seu iræ, seu doloris, seu etiã tristitiæ; eę quippe affectiones partito quasi in animam imperio dominantur, eamque habent sub iugo, suãque seruitute; à quâ sese indemnem, ac liberum seruare viri fortis est, & ipsi Nature imperantis.

Puillus animus, quæ credit esse Naturæ iura dissimulare non potest, ait enim, vincit pietas, ius sanguinis compellit, & quasi iniectâ amoris manu captiuum trahit vinculis caritatis: imo quod ipse etiam lugeas, ac damnes, extorquet lacrymas

mas, suspirijs exhaurit penetralia,
 & in miserabiles effundit eiulatus,
 ac muliebria lamenta: quæ nature,
 sanguinisq; tributum appellat eui-
 raturus animus, damnat autem, ac de-
 testatur, quisquis virum esse se sen-
 serit. Is enim æquus rerum huma-
 narû æstimator, ac iudex, à se auelli
 non iniquè patitur, quem sua vo-
 cant, atque auellunt fata.

Is olim fuit Anaxagoras illustris
 in pallio Philosophus, cui cum in
 amicorum coronâ, nunciata fuisset
 mors filij, eaque subita, ac repenti-
 na; nihil commotus adiecit illud
 Lyceo dignum, ac posteris.

Noueram me genuisse mortalem.

Is fuit & Pericles, insignis in to-
 gâ, facundus linguâ, à quâ dum al-
 tius tonat, Olympius dictus: audiit
 ille sibi vno in proelio duos perijsse

G 3 filios:

filios: quid inde? non abiit in gemitus, nō effluxit in lacrymas, non vestem mutauit, non pullo indutus est habitu, non cinere aspersus caput; non nudo pede euerit humum: indecora sunt ista, & à fortis, disertiq; oratore mirum quantum aliena: hoc affine, & proprium: coronâ insignitus est, candido amictu de more patrio ornatus, ex eodemq; vestigio pulpitu ascēdit, si alias, tum vero maximè facundus orator, qui Atheniensibus ad bellum calcar addidit, & martios spiritus iniecit.

Eiusdem animi fuit Xenophon, & ipse ab oratoriâ arte nominatus; is cum intellexisset filium in acie dimicantem occidisse: addidit illud parente dignum, & oratore. *Malle se habere filium strenuum, quam longeuum.*

Idem in purpurâ, sceptroque
sensit Rex Antigonus; cui cum in
bello gloriosâ morte occubuiſſet
filius, elato animo extulit illud.

*Serius, ô fili, tam gloriosam mor-
tem obiſti.* Hæc è profanis, ipsâq;
Antiquitatis fide excerpere volui,
& verò diu ante excerpſit D. Hie-
ronymus, vt ſibi, Heliodoro, alijsq;
ſolatum afferret in morte Nepo-
tiani; de quo ita ad Heliodorum
ſcribit.

Nepotianus, meus, tuus, noſter, In Epi-
taf. Ne-
potiani.
imò Chriſti, & quia Chriſti, idcirco
plus noſter, reliquit ſenes deſiderij
ſui iaculo vulneratos, & intolera-
bili dolore conſectos. Quem hære-
dem putauimus, funus tenemus. Cui
iam meum deſudabit ingenium? cui
litterulæ placere geſtient? ſtupet a-
nimus, manus tremit, caligant oculi,
lingua

lingua balbutit. Quidquid dixerit,
quia ille non audit, mutum videtur.
Stylus ipse quasi dissentiens, & cerâ
subtristior vel rubigine, vel situ ob-
ducitur.

Hęc vbi indulsit amori; tum ex
se ipse quærit.

Quid igitur faciam? iungam te-
cum lacrymas? sed Apostolus probi-
bet, Christianorum mortuos, dor-
mientes vocans. Quid igitur: letet,
& gaudeam, quia raptus est ne ma-
litia mentem eius mutaret, quia pla-
cuerat Deo anima illius? sed inui-
to, & repugnanti per genas lacrymæ
fluunt, & inter præcepta virtutum,
resurrectionisq; spem credulam men-
tem desiderij fragit affectus. O mors,
que fratres diuidis; & amore so-
ciatos crudelis, ac dura dissocias.

Vbi hoc orationis telum in mor-
tem

tem intorsit, tum ad se ipse quodammodo redit, à quo doloris impete tantisper abreptus.

Quid agimus, inquit, anima? quo nos vertimus? quid primum assumimus? quid tacemus? excideruntne tibi præcepta Rhetorum? & occupata luctu, oppressa lacrymis, præpedita singultibus dicendi ordinem non tenes. Vbi illud ab infantia studium litterarum, & Anaxagoræ, ac Telamonis semper laudata sententia. Sciebam me genuisse mortalem.

Tum proponit innumera virorum fortium exempla. *Maximos, Catones, Gallos, Pisones, Brutos, Scauolas, Metellos, Scauros, Martios, Crassos, Marcellos, quorum non minor in luctu, quàm in bellis virtus fuit.*

Ac ne in istis stylum figere videatur, ait mirum omnino, & insolens fore si non præstet fides, quod exhibuit infidelitas; si hæc viros fecit, & reddidit, illa non faciat, ac reddat? Igitur, inquit, ut ad nostra veniamus, non plangam cum Iacob, & Dauid in lege morientes, sed cum Christo in Euangelio recipiam resurgentes. Iudæorum luctus Christianorum gaudium est. Ad vesperum demorabitur fletus; & ad matutinum letitia. Nox præcessit, dies autem appropinquauit. Vnde & Moyses moriens plangitur. Iesus absque funere & lacrymis in monte sepelitur.

Vt autem ita sepeliatur, quisquis nobis amicus erit, non auctoritate tantum, sed & ratione pugnat Hieronymus. Et primo quidem

dem argumentum ducit à mortis
memoriâ, fatalique necessitate, cui
velis, nolis, est cedendum.

Platonis, inquit, sententia est om-
nem sapientium vitam meditatio-
nem esse mortis. Laudant hoc Phi-
losophi, & in celum usque ferunt.
Quod si hæc illi, debemus & nos
animo præmeditari, quid aliquando
futuri simus, & quod velimus, noli-
mus, longius abesse non potest. Nam
etsi nongentos excederemus annos,
ut ante diluuium vivebat huma-
num genus, & Mathusalem nobis
tempora donarentur: tamen nihil
esset præterita longitudo, quæ esse
desisset. Etenim inter eum qui de-
cem vixit annos, & eum qui mille,
postquam idem vitæ finis aduenerit,
& irrecusabilis mortis necessitas:
transactum omne tantundem est, nisi
quod

quod senex, magis onustus peccatorum fasce proficiscitur.

Illud solatium est, & leuamen aliquod doloris, si tibi propinquus excedat, necdum maturus æui, annisue grauis: hoc autem quacumque efferatur ætate, seu impubes ea fuerat, seu etiam senilis, atque effœta; quod ille quem sua rapiunt fata, *desiderandus sit tibi quasi absens, non quasi mortuus, ut illum expectare, non amisisse videaris.*

Sed & alius consolandi modus, is D. Hieronymo est quod, *ubiq; luctus, ubique gemitus, & plurima mortis imago, Romanus, inquit, imo & totus, orbis ruit, & tamen cervix nostra erecta non flectitur. Flecteretur sanè si possemus in talè ascendere speculam, è quâ uniuersam terram sub nostris pedibus cereremus.*

Ex eâ tibi ostenderem, inquit idem author, totius orbis ruinas, gētes gentibus, & regnis regna collisa, alios torqueri, alios necari, alios absorberi fluctibus, alios ad seruitutem trahi, hîc nuptias, ibi planctum, illos nasci, istos mori.

Hæc est rerum omnium vicissitudo, hic orbis occasus, & ruina; ad quam viæ mille, mille ducunt aditus, & in communi illa strage te ipse, tuosq; amicos exitio immunes, ac liberos esse voles? & si forte ex ijs vnum aliquem fors vltima inuoluerit; amissum planges, ac deplorabis? non facies enim vero, non facies, maximè si consideres, vitam ipsam quam ducimus, mortē potius esse dicendam quàm vitam: vt enim iterum vtar mutuatâ D. Hieronymi eloquentiâ. *Sentisne*

tine, obsecro te, quando infans, quando puer, quādo iuuenis, quando robustæ ætatis, quando senex factus sis? quotidie morimur, quotidie commutatur, & tamen æternos nos esse credimus? *Hoc ipsum, inquit, quod dicto, quod relego, quod emendo, de vitâ meâ tollitur. Quot puncta notarij, tot meorum damna sunt temporum. Scribimus, atque rescribimus, transeunt maria, epistola, & scindente sulcum carinâ, per singulos fluctus ætatis nostræ momenta minuuntur.*

Quod si ineuitabili naturæ lege, ita tu ipse, ita quidquid est hominum commutatur, minuitur, tollitur, amicum aliquem vitam hanc in melius commutasse lugebis? dolebis minutum esse aliquid exigui temporis, & additum esse immen-

immensum aliquod pondus æternitatis? patieris iniquius sublatum esse & mortuum, quem ex christiana lege scis esse resurrecturum? fuit certè, fuit olim mors in luctu, cum scilicet pœna fuit: at modo in gaudijs esse debet, ac delicijs, cum glorię famulatur, ac beatitati, quod aureâ fandi copiâ ad mortaliū solatium expressit Chrysologus.

Mors, inquit, quando ab Euâ prouisa est, tunc lamentandi materia fuit; nunc uero facta est virtutis occasio; quia tunc ad pœnam peccantis data est, nunc permissa est resuscitantis ad gloriam: tunc tartarus inuenit hominem, nunc amittit.

Serm.
63. de
Lazaro.

Quod si virtuti, si meliori vitæ, si resurrectioni mors seruit, quid amabo, in morte vides esse deplorandum? certè omnino nihil, si æquus

quus

quus vitæ, ac mortis censor esse
voles.

Sed, inquires, ea sunt amicitie, iura
eę leges amoris; que in amici fune-
re, gemitus, & lacrymas exigunt, atq;
extorquent: fateor ita esse apud eos,
quibus humilior, atque abiectior
est animus: at non sic apud Heroas,
& fortes: ij suorum etiam amicis-
simorum funera siccis oculis, &
obfirmato aduersus dolores animo
aspiciunt.

Testis erit D. Bernardus, quæ
verbo, quæ exemplo; illum audia-
mus, videamusque in funere fratris
sui Gerardi longè carissimi.

Serm.
26. in
Cant.

*Feci, inquit, vim animo, & dis-
simulaui vsque huc, ne affectus qui-
dem vincere videretur. Ploranti-
bus aliis, ego siccis oculis secutus sum
inuisum funus: siccis oculis steti ad
tumu-*

enup

tumulum, quousque cuncta peracta sunt exequiarum solemnia. Indutus Sacerdotalibus solitas in eum orationes proprio ore compleui; terram meis manibus ex more ieci super dilecti corpus, terram mox futurum.

Qui me intuebantur flebant, & mirabantur, quod non flerem ipse, cum non illum quidem, sed me potius, qui illū amissem, omnes miserarentur.

Hæc ubi de se ipse dixit, & scripsit Bernardus, tum aculeatâ oratione pungit, ac vellicat eos, qui secus faciunt: qui sese immoderato luctu macerant.

Videmus, inquit, mortuos quotidie plangere mortuos suos: fletum multum, & fructum nullum; non culpamus affectum, sed causam. Plorantur damna gloriæ carnis, vite præsentis incommo-

H

da,

da, sed plorandi, qui ita plorant.

Hæc est censura D. Bernardi, à quâ etsi recedere non velim; nolim tamen adeo seuerus esse censor, & iudex, vt excludi posse credam omnem doloris sensum: sed tantum eius immoderantiã culpo, & damno; optoque in primis dictum illud, & vsurpatum D. Cyrilli erga charos nostros vita functos: quibus *ex toto nec compati, nec mœrere ferinum est, & durum: horum vero exuberantia muliebre.* Memini Iobum mortaliũ fortissimum auditâ filiorum morte indoluisse: *scidit enim vestimenta sua, & tonso capite corruens in terram adorauit.*

*Iob. 2.
v. 20.*

Vestem ex lugentium more, rituq; dum scidit, hominem se probauit, & parentem commendauit: dum autem tonso vertice corruit

in

in terram, Numenque supremum
adoravit, eius seruum sese ostendit;
ad omnes nutus paratum, atque
obsequentem: & tam inter aduer-
sa, quam inter prospera gratum: ita
nimirum ut aureè Chrysostrimus.

Naturæ condolentis sensus o-
stendendus erat; animi quoque phi-
losophia minimè occultanda; eodem
tempore decuit, & naturæ viscera,
& philosophiæ præstantiam indicari.

In cate-
nâ.

Quod Iob viro principi, ac
fortissimo concessum indulgente
naturâ, conniunte Chrysostrimo,
hoc cuique licitum velim: neque
enim ut doctè Origenes: *victoriâ*
quis idcirco potitur, quia non pati-
tur, sed ideo quia cum patitur, ani-
mo perfert inuictò.

In cate-
nâ græ-
câ.